

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شکوه امامت

حدیثی از

امام علی بن موسی الرضا علیهما السلام

همراه با بیان از حضرت آیت الله جوادی آملی

به کوشش

دکتر علی جلایان اکبرنیا

www.islamic.ir

info@islamic.ir

سرشناسه: علی بن موسی علیه السلام، امام هشتم، ۹۱۵۳ - ۲۰۳ ق.
عنوان و نام پدیدآور: شکوه امامت، حدیثی از امام علی بن موسی الرضا علیه السلام؛ به کوشش علی جلائیان اکبرنیا.
مشخصات نشر: مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۵۲ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۶۰۰-۰۴۶۰-۸.
وضعیت فهرست نویسی: فیبا.

یادداشت: متن حدیث برگرفته از کتاب الکافی است.
موضوع: علی بن موسی علیه السلام، امام هشتم، ۹۱۵۳ - ۲۰۳ ق. -- احادیث.
موضوع: امامت -- احادیث.
شناسه افزوده: جلائیان اکبرنیا، علی، ۱۳۵۰ - .
شناسه افزوده: بنیاد پژوهشهای اسلامی.
رده بندی دیویی: ۲۹۷ / ۹۵۷.
رده بندی کنگره: BP ۴۷ / ۳.
شماره کتابشناسی ملی: ۶۲۰۷۴۵۳.

شکوه امامت (حدیثی از امام علی بن موسی علیه السلام)

به کوشش علی جلائیان اکبرنیا

طراح جلد و صفحه آرا: نیما نقوی

چاپ اول ۱۳۹۹ / ۵۰۰ نسخه، پالتویی / بها: ۱۰۰۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: مؤسسه فرهنگی قدس

بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد: صندوق پستی ۳۶۶-۹۱۷۳۵

تلفن و دورنگار واحد فروش بنیاد پژوهشهای اسلامی: ۰۵۱-۳۲۲۳۰۸۰۳

www.islamic-rf.ir

info@islamic-rf.ir

حق چاپ محفوظ است

به نام خداوند مهرگستر مهربان

مقدمه

امامت از اصول دین و ادامه جریان نبوت و تحقق نظام توحیدی است. ظهوریت توحید در نظام ولایی است. از این روی اقسام و اکمال دین به نصب امام است و بر اساس روایات، به چیزی هم پایه ولایت دعوت نشده است. امامت اصلی عقلی، قرآنی و حجتی است و اهمیت آن تا به آنجاست که هر انسانی به امامش حوسده می شود. «يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ اُنَاسٍ بِاِمَامِهِمْ»؛^۱ (یاد کن) روزی را که هر گروهی را با امامشان فرا می خوانیم). و تنها راه نجات از جاهلیت شناخت امام است. پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله می فرماید: «مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ اِمَامًا زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةَ الْجَاهِلِيَّةِ» یا «مَاتَ مِيتَةَ كُفْرٍ وَضَلَالٍ»؛^۲ هر که بمیرد و امام زمان خویش را نشناسد به مرگ جاهلیت یا به مرگ کفر و گمراهی در گذشته است).

امامت و وصایت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله به انتخاب و تعیین خداوند است و مصداق آن در اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله قرار داده شد. امامت ظاهری امامان معصوم علیهم السلام پس از وفات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله آغاز شد و تا دویست و پنجاه سال ادامه یافت

۱. اسراء: ۷۱.

۲. این حدیث به تواتر در منابع حدیثی شیعه و اهل سنت درج شده است. نک به: کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۷۶، باب من مات ولیس له امام.

و پس از آن، دوران غیبت امام آغاز گردید و دوران ارتباط نیابتی امام معصوم علیه السلام با جامعه شکل گرفت. در این دوران نایبان خاص و پس از آن نایبان عام مسیر ولایت را تبیین نموده و راه رسیدن به کمال و تحقق جامعه دینی را مشخص کردند. از این رو ولایت فقیه، ادامه ولایت امام معصوم علیه السلام است و سخن از امامت، سخنی به روز و نیاز جامعه کنونی است.

جایگاه، ضرورت و نقش امام علاوه بر قرآن در روایات فراوانی تبیین شده است، اما برخی از روایات جامع تر و آشکارتر از دیگر روایات است. چه اینکه در شرایط و زمانی ویژه صادر شده است. حضور امام علی بن موسی الرضا علیه السلام، ساحتی خاص از جریان امامت را فراهم آورد که سخنان ایشان در این موضوع بسیار برجسته و قابل تأمل کرده است. حضور امام علیه السلام در خروشان بستر بروز و تعالی تمدن بزرگ اسلامی شد و توانست تمدن برجسته امامت را در این تمدن کاملاً به رخ بکشد. تمدنی که در آن زمان بالید و تا قرن‌ها بر تارک تاریخ درخشید و امروز هم ضروری است دوباره بازخوانی شود تا بر اساس آن و با کشف رویکرد جدید مبتنی بر فرهنگ رضوی، مسیر تحقق تمدن نوین اسلامی را پایه‌ریزی نمود.

حدیث امام علی بن موسی الرضا علیه السلام در باب امامت که در صفحات پیش رو تقدیم می‌شود، از جمله روایات است که ناظر به مباحث مطرح در آن زمان در حوزه امامت و با نگاهی نقادانه به انحراف در جریان ولایت صادر شده و به ویژگی‌هایی از امام اشاره کرده است که نشان از ضرورت رجوع به اهل بیت و پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله دارد.

در مدت اقامت امام علیه السلام در مرو، گروه‌ها و افراد بسیاری به حضور ایشان شرفیاب می‌شدند و به گفت‌وگویی پرداختند. از آن میان عبدالعزیز بن مسلم است که در حضور امام

گفت وگویی مردم درباره امامت خبر آورد، همین گزارش موجب شد تا آن حضرت نکاتی اساسی و کلیدی را در باب امامت بیان کنند.

این حدیث در عظمت چنان است که می باید همه شیعیان، بلکه دوستداران اهل بیت علیهم السلام آن را نیک بنگرند تا بدان، برارادت و پیروی خود از رهنمودهای ائمه اطهار علیهم السلام، به ویر حضرت بقیه الله، امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف بیفزایند و با وظیفه خود در عصر حاضر آشنا تر شوند.

این حدیث شریف دارای دو سند است که هر دو به عبد عزیز بن مسلم منتهی شده و در معتبرترین و مهم ترین مجامع روایی آمده است. برخی از این منابع عبارت اند از:

- الکافی، رتقة الاسلام کلینی، متوفای ۳۲۹ ق. باب نادر جامع فی فضل الامام و صفاته.

- الغیبة، اثر ابن ابی ریب نامان، متوفای ۳۶۰ ق.

- تحف العقول عن آل الرسول، ابن شعبه حرانی، متوفای

قرن چهارم.

- کمال الدین و تمام النعمة، عیون اخبار الرضا علیه السلام الی و معانی

الأخبار، همگی از شیخ صدوق، متوفای ۳۸۰ ق.

متن حدیث حاضر برگرفته از متن تصحیح شده کتاب

شریف الکافی، از انتشارات دارالحدیث است که در ۲۰۰۰

همراه با ترجمه ای روان از استاد حمیدرضا شیخی و اشاره

برخی نکات تنظیم شده است.

بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی در آستانه

دهه کرامت سال ۱۳۹۹ ش/ ۱۴۴۱ ق به چاپ و نشر این

حدیث مبادرت ورزید و امیدوار است این مختصر، مقدمه

کاری سترگ و علمی در معرفی جایگاه رفیع امام در منظومه

معرفتی اسلام تلقی شود.